

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛІТАМ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

Ч. 47.

СЕРЕДА, 14. ЧЕРВНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 14th, 1922.

No. 47.

VOL. IV.

Новинки.

ХОЧЕ, ЩОБИ КАНАДА ПОЗИЧИЛА РОСІЙ 15 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

СІДНЕЙ, 11. С. 11. червня. — Дж. М. МекЛаклан, секретар 26-го округу "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", отримав від російського соціалістичного уряду записку, в якій просить Канаду позичити Росії 15 мільйонів доларів. МекЛаклан розповідав про це в пресі, сказавши, що це записка від російського уряду, в якій просить Канаду позичити Росії 15 мільйонів доларів. МекЛаклан розповідав про це в пресі, сказавши, що це записка від російського уряду, в якій просить Канаду позичити Росії 15 мільйонів доларів.

Секретар МекЛаклан вислав 27-го червня бездротним телеграфом запит, чи російське правительство загарантує сплату цієї позички в сумі \$15,000,000, якщо Росія не зможе повернути її в повний розмір до кінця наступного року. Відповідь на запит прийшла вчора. Вона є заадресована до майнерського секретаря і звучить:

"У відповідь на вашу телеграму заявляємо, що ми радо приймаємо Вашу пропозицію щодо позички в сумі \$15,000,000 на поратование селян в навіщенні голодом губерній. Потреба цієї позички величезна: відбуваються російської індустрії і рільництва буде вимагати великих средств. Правительство дасть гарантії за виконання позички.

В імені президента Ради Народних Комісарів і Ради Робітничої Охорони Ленін, через свого заступника Рикова.

(Підпис) Польпред".

Семенов переїхав через Вінніпег до Ванкувера.

Минулої неділі рано переїхав через Вінніпег з Торонто до Ванкувера бунтівний лідер контрреволюційних банд на Сибірі Семенов, який недавно тому попав був в тюрму в Злучених Державах. З Ванкувера він має намір виїхати до Монголії і там прилучити до останніх своїх контрреволюційних банд.

Заперечують вісти про хорубу Леніна.

РІГА, 9. червня. — Соціалістична делегація вчора ввечері заявила, оперту на отриманих деталях телеграммах з Москви, в якій заперечують вісти про хорубу Леніна, що він терпить від апоплексії або є поважно хорий.

Чехословацька і Соціалістична Росія закінчили договір.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Тутешнє чехословацьке пресо-біюро оповістило сьогодні, що представники Чехословацької і Росії підписали вчора в Празі тимчасовий договір між правительствами тих двох держав.

Постановою договору ще не виявлено.

Чеські соціалісти для голодувачів в Рад. Республіках.

Чеські соціалісти зібрани на поміч голодувачам в Росії і в Україні від 7. марта до 22. швітня 524,668.98 чеських корон, а всего зібрано 5½ мільона корон.

РОЗПРАВА ПРОТИ СОЦІАЛІСТИЧНО-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ В МОСКВІ.

БЕРЛІН, 6. червня. — Московська "Правда" доносить, що 6. червня розпочинається розправа проти соціалістично-революційних обжалованих о контрреволюційну діяльність супроти соціалістичного правительства. Акт обжалована обіймає 200 сторінок друку. З обжалованих шість осіб знаходяться в в'язниці.

В склад урядової оборони входять: Бухарін, Сурін, Томський, Буценко, Катаєва і Овсінков. Від Другого Інтернаціоналу виступить Еміль Вандервельде, а від Два з позовною (віденського) Інтернаціоналу — Лібнехт і Розенфельд. Вчора відбулася конференція між сторонами обвинувачуючою і обороною.

Обжаловані складають з трьох частин. Перша частина подала короткий огляд контрреволюційної діяльності соціалістично-революційних, почавши від жовтневої революції до кронштадтського повстання і конгресу партії соціалістично-революційних в 1921 р.

В другій частині містяться умовитовані документами докази, що партія соціалістично-революційних приготувала бунти в Петрограді, Москві і в південній частині Росії; що вона заключила була з заграничними державами угоди відносно інтервенції в Росії; що вела терористичну діяльність в 1918 р., а іменню перевела два замах на жите Леніна, замах на жите Зиновєва і Троцького та друпнула ся убійства кількох членів Комуністичної Партії.

В третій частині містяться подробиці, які відносять ся до кожного обжалованого зокрема. В тій частині говориться ся також між иншим, що 29 обжалованих були освобождені з тюрми в лютому 1919 року, коли зложили приреченє, що покинуть свою контрреволюційну діяльність.

Сі обжаловані є розділені на дві групи. Перша група складаєть ся з провідників партії: Гоц, Донський, Герштейн, Ліхачев, Іванов, Кроковецкий, Закітін, Розенблат, Ракітніков, Буревой, Борман, Светіцкий, Раков, Федорович, Мартов, Ратієв, Грігорієв і Томаєв.

До другої групи належать ті, що прийняли на себе відцентру комітету партії завданє повалити соціалістичну владу. До цієї належать: Янов, Воронов, Коронов, Тубков, Палєвіч, Усов, Федоров-Козлов, Дашнінський, Коноплева, Семіонов, Ставская, Мадреєвський, Атовський, Утков-Терешинський Ліберов, Горкводол.

Перший день розправи.

МОСКВА, 9. червня. — Вчора розпочала ся судова розправа проти 34 членів партії соціалістично-революційних. В характері оборонців виявили ся провідники Другого Інтернаціоналу і інших європейських соціалістичних організацій.

Соціалісти-революційні поставлені перед найвищим трибуналом, є обжаловані між иншим о зраду пролетарської революції і о замах на жите Леніна і інших соціалістичних провідників.

Сейчас після отворєня роз-

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

КОМУНІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АРТЕМА.

Дня 20-го мая відбуло ся в Харкові відкритє "Комуністичного Університету імені Артема".

Привітну промову виголосив голова Всеукраїнського Виконавчого Комітету Рад тов. Петровський.

"Комуністичній Партії, — говорив тов. Петровський, — треба нових науково підготовлених революційних марксистів. Стара гвардія зуживає свої сили в боротьбі. Ожиданємо скріпленє".

В імені Червоної Армії виступив артемієць тов. Фрунзе. "В трох напрямках веде наш класовий ворог наступ проти нас, — говорив тов. Фрунзе. — Перший напрям — се фронт оружної боротьби. На сім фронті наша побіда забезпечена. Другий фронт — економічний. Тут під теперішню пору відбуваєть ся атак буржуазії, яка робила зусилля в Генуї нас економічно розоружити. Третій фронт — культурний. Буржуазія стараєть ся затроїти пролетарську психологію своєю ідоливою культурою. Університет ім. Артема має забезпечити побіду на фронті культурній".

Тов. Гринько виступив в імені Народного Комісаріату Освіти, підчеркуючи, що буржуазна міщанська інтелігенція зраджує під теперішню пору бішені зусилля до знання, передчуваючи, що в житевий боротьбі їй прийдесть ся стрінути ся лише з пролетарською інтелігенцією. Сі гнізда робітничої думки, які ми маємо тепер в найвищій школі, це за слабі, що би перевести в ній перелім.

Становище. Совітів в Гадзі таке саме, як в Генуї.

БЕРЛІН, 6. червня. — В тутешніх соціалістичних кругах говорять, що соціалістичне правительство не може і не буде признавати на конференції в Гадзі необхідного права на приватну власність. Соціалістична делегація не буде могла дозвяти таких зобовязань вже хоч би тому, що вони були б неможливі до виконання.

Бувший російський патріарх Тихон засуджений на 5 років в'язниці.

ЛОНДОН, 6. червня. — Телеграма з Колонгадо до "Дейлі Телеграф" доносить, що бунтівний російський патріарх Тихон зівстав засуджений на п'ять років в'язниці за агітацію проти ревізійних церковних дорожничностей в користь голодувачів.

Телеграма додає, що подібні засуди видано на єпископів Алексія і Інокентія. Патріарх Тихон був обжалований соціалістичними властями за те, що видав до своїх вірних прокламацію, в якій закликав їх до чинного спротиву на случай ревізійних церковних дорожничностей. З сього приводу прийшло в деяких місцевостях до прозиву крові.

Більшість православного духовенства заявила ся тоді проти Тихона і змусила його до уступленя зі становища патріарха.

Контрреволюційний духовник.

ХАРКІВ, 20. мая. — В Київ, підчас сидства в справі затягненя цінностей в Михайлівській монастирі, у бывшего секретаря митрополита Антопія найдео переписку митрополита Антопія з гетьманом Скоропадським і начальником штабу окупційних німецьких військ ген. Гренером. Переписку викриває контрреволюційну роллю, яку грав голова православної церкви на Україні в період гетьманщини.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісти".

Українське радянське пра-

ВІТІВСТВО ПОВСТАВЛО ДО НІМЕЦЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ДОМАГАНЄ, ЩОБИ ВДНО ПЕРЕДАЛО В ЙОГО РУКИ ФОНД В СУМІ 447 МІЛ. ЗОЛОТИХ МАРК, ЯКІ БУЛИ УХВАЛЕНІ НІМЕЦЬКИМ ПАРЛАМЕНТОМ ЯК ВІДШКОДОВАНЄ ЗА РЕКВІЗИЦІЮ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ ПІДЧАС ЇЇ ПОБУТУ НА УКРАЇНІ.

ІНТЕРВ'Ю З ФРУНЗЕ.

ХАРКІВ, 22. мая. — Харківський "Комуніст" з 21. мая помістив розмову з головним командантом оружних сил України і Криму тов. Фрунзе. Вказавши на відкиненє капіталістичними делегаціями на Генуїській конференції предложенє радянської делегації про розоруженє, тов. Фрунзе сказав:

"Радянські Республіки дійсно ширю стремлять до мира і бажають зменшити свою армію, що видно з того, що на порядок дня третей сесії В.У. Ц.В.К. було поставлено питання про зменшенє Червоної Армії в разі корисного рішення Генуїської конференції. В частині військ положених на Україні їде тепер велика робота по збільшеню їх боездатности. Особливу увагу звертаєть ся на впорядкованє внутрішньої структури армії. Перестройка армії ні на мінуто не ослабло оборононі сили краю. Навіть наоборот — побільшанє її. Демобілізація червоноармійців з 1919 року проходить успішно. Настрий серед червоноармійців прекрасний".

На закінченє тов. Фрунзе зазначає, що вся Червона Армія, починаючи з рядового жовніра і кінчаючи відвічальними урядовими особами армії, зі збільшеню енергією працює над собою і ніколи ще не була так сильна, як під теперішній час.

Безпосередній заєдничий рух між Україною і Польщею.

ХАРКІВ, 11. мая. — З Києва відійшов до Польщі перший безпосередній особово-почтовий поїзд. Такі поїзди будуть відходити два рази в тиждень — в середу і п'ятницю.

З Києва виїхала до Львова залізнична комісія, що би порозуміти ся з львівською дирекцією залізниць дотично приверненя безпосередного залізничного руху на лініях Київ — Краків і Київ — Чернівці.

Салінарний трост на Україні.

ХАРКІВ, 18. мая. — На Україні зорганізовано салінарний трост, який веде вже вісім салі. Ся організація має під сою пору на складі около 60 мільонів пудів соли.

Упадок цін на поживу.

ХАРКІВ, 18. мая. — З усіх міст на Україні приходять вісти про упадок торговельних цін, особливо на харчеві продукти.

Перші соціалістичні послы в угорський парламент.

БУДАПЕШТ, 6. червня. — Одною з цікавих прояв при теперішніх виборах до угорського парламенту є вибір соціалістичних послів. Се є перший случай в історії угорського парламенту, що соціалісти є вибрані послами.

Дотеперішні звіти з виборів виказують, що доси є вже вибраних 8 соціалістичних послів. Надійте ся, що загальне число соціалістичних послів дійде до 20.

Побіда майнерської юнії в суай угорський парламент.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Страйкуючі майнери віднесли вчора велику побіду, як найвищий суд Злучених Держав рішив, що майнерська юнія не потребує платити відшкодованя власникам копаєнь вугля в Аркенсо, якого вони домагаєть ся в судовій дорозі за шкоди, спричинені розрухами підчас страйку майнерів в 1914 р. Як би юнія була програна той процес, то мусіла б тепер видати зі своєї каси около \$700,000. Самі судові кошта вносять звиш \$100,000 і прав-

БАХМЕТЕВ УСТУПАЄ.

ВАШІНГТОН, 8. червня. — Борис Бахметев, який приїхав був з початком літа 1917 до Злучених Держав як голова російської воєнної місії, висланої правительством Керенського, уступит з днем 30-го червня зі становища російського посла в Америці і таким робом перестанє існувати політичний департамент в російській амбасаді у Вашингтоні.

Секретар департаменту стейту Гюз, оповіщаючи про сей факт на днях, дав виразно до зрозуміння, що непризнаване російського посла в Америці не означає ніякої зміни в становищі американського правительства в російських справах. У формальній заяві секретаря Гюза сказано про се так:

"Закінченє обовязків пана Бахметєва як російського посла в сім краю не стоїть в ніяким звязку зі справою признаня соціалістичного режиму в Росії, яка є зовсім окремим питанням".

Бора не відступить від справи Бахметєва.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Уступленє Бориса Бахметєва з днем 30-го червня як російського посла в Злучених Державах буде приводом нових атаків зі сторони сенатора Бора на господарську фундацію, які в сумі \$187,000,000 департаменту скаргу позичив правительству Керенського на руки амбасадара Бахметєва.

По уступленю Бахметєва сенатор Бора буде тягнути до відвічальности за ті фонди Сергія Угєта, фінансового аташе російської амбасаді, під зарядом якого будуть фінансові справи амбасаді по виїзді Бахметєва.

ДОВКОЛА МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ.

ВІДМОВНА ВІДПОВІДЬ МАЙНЕРІВ. ГЕІЗЕЛТОН, Па., 7. червня. — Члени комісії для справ платні антрацитових майнерів рідшили одностайно на вчорашній засіданю відкинути пропозицію вуглевих баронів, які пропонували, що би спір відносно платні віддати до вирішеня комісії, іменованій президентом Гардінгом.

Вибрано субкомісію для уложеня контрпропозицій, які мають бути предложені комісії до потвердження на завтрашнім засіданю.

Десятый тиждень страйку майнерів.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Ряди страйкуючих майнерів держать ся кріпко в часі; як зазначаєть ся десятый тиждень вуглевого страйку — кажесть вна в урядовім звіті федерального геологічного бюра.

Звіт говорить, що "не зайшли ніякі важніші зміни в числі страйкуючих майнерів".

Побіда майнерської юнії в суай угорський парламент.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Страйкуючі майнери віднесли вчора велику побіду, як найвищий суд Злучених Держав рішив, що майнерська юнія не потребує платити відшкодованя власникам копаєнь вугля в Аркенсо, якого вони домагаєть ся в судовій дорозі за шкоди, спричинені розрухами підчас страйку майнерів в 1914 р. Як би юнія була програна той процес, то мусіла б тепер видати зі своєї каси около \$700,000. Самі судові кошта вносять звиш \$100,000 і прав-

ДОПОДІБНО ЇХ МУСЯТЬ ПОКРИТИ ТЕПЕР ОПЕРАТОРИ.

Найвищий суд опирає своє рішенє на тім, що розрухи в Аркенсо були місцевого характеру і що за них годі брати до відвічальности голову організації майнерів. Однак суд признав, що робітничі юнії і подібні стоваришеня можна скажити до суду в таких випадках і забирати їх страйкові фонди на покритє дотичних відшкодовань і судових коштів.

Каже, що майнерський страйк скінчить ся протягом сего місяця.

ПІТСБУРГ, 5. червня. — П. Т. Феген, заступник голови юнії "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", предсказував тут вчора, що вуглевий страйк скінчить ся ще протягом сего місяця. Він сказав також, що вже минули найгірші часи для майнерів в їх теперішній боротьбі з операторами.

Феген казав, що все казує на вчасне наладанє вуглевого страйку, та що головним чинником в тім напрямі є справа ціи вугля і звязана з тим інтервенція правительства. Нею юнійні майнери не можуть достарчити навіть 50 процент вугля, потрібного для щоденного ужитку в сім краю. Оператори в кокових областях жадають вже \$4.50 за тону м'якого вугля, що би покрити кошта удержаня сторожів при майнах. Перед страйком: проданому той вуголь по \$1.25 за тону.

СОВІТСЬКЕ ТОРГОВЕЛЬНЕ БЮРО В ГАМБУРГУ.

БЕРЛІН, 5. червня. — Соціалістичне правительство отворило свій консулат в Гамбургу, де вже мало зносин з Гамбурсько-Американською Лінією, і заснувало там торговельне бюро. Гороблено також заходи в цілі набути місця на доках і в магазинах в Гданську для пересилки товарів до Росії.

Німецьке правительство не знає ще, чи вислати як амбасадера до Москви соціалістичного економіста Гільфєрдинга, чи адмірала фон Гінце, бувшого німецького міністра заграничних справ. Большевики згодили-б ся мабут і на того посланого, бо Гінце перебув довший час в Росії під приглядом назвиском Гартмана.

ПЕТРУШЕВИЧІВІ ЖАНДАРМАМИ ЧЕСЬКОЇ БУРЖУАЗІ.

ВІДЕНЬ, 20. мая. — За комуністичну організацію арештувала чеська жандармерія держать ся кріпко в часі; як зазначаєть ся десятый тиждень вуглевого страйку — кажесть вна в урядовім звіті федерального геологічного бюра.

Звіт говорить, що "не зайшли ніякі важніші зміни в числі страйкуючих майнерів".

Побіда майнерської юнії в суай угорський парламент.

ВАШІНГТОН, 6. червня. — Страйкуючі майнери віднесли вчора велику побіду, як найвищий суд Злучених Держав рішив, що майнерська юнія не потребує платити відшкодованя власникам копаєнь вугля в Аркенсо, якого вони домагаєть ся в судовій дорозі за шкоди, спричинені розрухами підчас страйку майнерів в 1914 р. Як би юнія була програна той процес, то мусіла б тепер видати зі своєї каси около \$700,000. Самі судові кошта вносять звиш \$100,000 і прав-

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
 c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописи не повертають, а ті, що допущувалися внаслідок помилки, не повертаються на вимогу, а в разі помилки на вимогу повертаються на вимогу.

МОЖЛИВЕ В КУЛЬТУРНІЙ КРАПІ.

Яків Ф. Чепіга-Зеленкевич, визначний український письменник і педагог, якого друкованих праць появило ся в різні часи понад 60 і якого шкільні підручники розійшли ся до 1919 року в мільйонах примірників, під час революції в Росії і в Україні не втік зі свого краю, як це зробили інші інтелектуальні сили, а остав дадале працювати на культурнім полі. Нині він живе в Києві і є професором Вищої Школи (бувний університет) та працює в інших освітніх установах.

Сей професор Чепіга-Зеленкевич, знаючи, що в Канаді живуть українські поселенці, хотів їм вислати свою найновішу шкільну читанку. Не маючи в руках ніякої української адреси в Канаді, лише адресу "Української Книгарні" в Вінніпегу, він вислав на сю адресу свою читанку і разом з нею свого "листа до укр. громадянства про стан, професури і взагалі вищої школи, який прохав вмістити в якому небудь розповсюдженому часописі". (Власні слова Чепіга-Зеленкевича.) Властитель "Укр. Книгарні", — який навіть не є Українцем, але за те видає ще й українську газету, — отримавши з Києва від Чепіга-Зеленкевича читанку і "листа до укр. громадянства", пішов з сим до редактора своєї української газети за порадою, що з отриманими річима робити. І пан редактор, Українець, порадив своєму хабодавцеві не-Українцеві так, що про українську читанку і "листа до укр. громадянства" і слух загинув. До нині ніхто не чув ні про одне ні друге.

Однак ся справа не втала між властителям "Укр. Книгарні" і редактором його укр. газети, а стала відома кільком іншим людям і вікни дийшла до відома самого автора читанки і "листа до укр. громадянства". В наших руках є лист від Чепіга-Зеленкевича, який пише з того приводу сідуюче:

"Вичиню власника Укр. Книгарні я не знаю як і кваліфікувати: се просто дикун, або некультурна людина, для якої книга не є продукт творчости народного генія, а тільки крам, який розсидилося ся по його вартості на ринку. Менше се не ображає, але дивне, що в культурній країні можуть мати місце такі вичини. Уявити собі, що моя праця чимось не до смаку, але вже тому, що вона дісталась в одному примірнику до Канади, вона є цікавим рідкісним документом творчости, який характеризує і відбиває в собі нову епоху, революційну добу".

Треба до сего ще тут додати, що автор повисших рядків не є ніяким політичним дичем ані навіть партійним чоловіком. Він лише людина, що працює на культурнім полі України. Ось що він пише сам про себе в тим самим листі:

"До речі може власник Укр. Книгарні вважає мене комуністом-большевиком. Даремно я є безпартійна людина, але яка розуміє реальні умови і в них працює незалежно від політичних ситуацій".

Діб зацікавітих слів з листа Чепіга-Зеленкевича не потрібно нічого і додати. Доводить ся лише з жалем сконстатувати, що вичини, як повисше наведений, дійсно мають місце в культурній країні Канаді. Вони може не мали би місця в культурній країні Європи, але серед української еміграції в Канаді та Зауценних Державах, а особливо в її націоналістично-чорносотенній таборі — і неможливі річи є можливими.

РОЗКЛАД ПЕТЛЮРЩИНИ.

"СМЕНА ВЕХ" В ЖОВТОВАКІТНИХ КООПЕРАЦІЯХ.

Хто не чув про українську кооперацію? Про неї писали всі українські газети, за неї били ся всі контрреволюційні "уряди", доводка нею домали свої мільйони лобн ріжні "дипломати" від директорів, гетьманщини, отаманщини, до неї перли ся ріжні "визначні діячі" і т. д.

Чому? Бо хто стовп на чолі кооперації, той володів мільйонами. Кооперація була найголовнішою підпорою контрреволюції на Україні, вона мала величезні свої склади в ріжних європейських столицях, з яких ссала петлюрщина свою поживу. Декотрі з головних кооператорів, як наприклад Барановський, був одночасно петлюрвським "міністром фінансів". Сей Барановський, як представник Українбанку, володів за границею найбільшим майном. Другий по ім, Сербиненко, представник Дніпросілки, який судачи писав інтервю з кооператором Штефаном, поміченим в харківських "Вістях" ще в січні с. р., перемовиовав з головним представником Вукопспілки в Празі Кудрею в справі передачі йому сего майна. Далше за кордоном були представники Книгосілки, київського Союзбанку, одеського Союзкредиту і ин. Всі вони не тільки тілом і душею поїрали петлюрвщину, але найголовніше — фінансами.

Щоби легше мати доступ до їх майна, Петлюра назначав їх "міністрами фінансів" в своїм бжукаючій "уряді". І в самим тим осередку жовтובהакітної кооперації стало ся щось страшного і несподіваного для всієї петлюрвщини, як се ми дізнаємо ся з "Української Справи". Подрістє сказавши — кооперація збільшувалась. Про се говорять самі петлюрвці, видаючи величезний дебер помий на голови своїх вчерашніх "міністрів фінансів".

На початку статі ми загадали, що перше скажемо дещо про розкода подлітної петлюрвщини, а відтак вернемо до економічної. Однак, як всюда, так і тут, годі відокремити політику від економіки і наоборот. Жовтובהакітна кооперація за кордоном була найголовнішим економічним жерелом, на котрім трималась і на яке покладала надію в будучині політично-бандьятська петлюрвщина. Отже коли ми висше говорили про "смену вех" Ніковського і його групи як про політичну сторону, то як бачимо одночасно приходиться ся говорити і про кооператорів Барановського — Сербиненка, як сторону економічну. В дійсности зворот настроїв як одних так і других став ся одночасно і є тісно споріднений між собою.

"Українська Справа" старать ся представити, що се радянські представництва за кордоном збили з пантелику жовтובהакітних кооператорів ріжними підступами. Але в той

сам час сама ся петлюрвська реїтарія доносить, що така "впливова і розповсюджена" (слова кореспондента "У. С.") газета в Берліні як "Fossische Zeitung", містить рад артикула, в яких завває, що радянський уряд на Україні — єдиний уряд і уряд тревалий, з яким повинні Німці числити ся. Так само в Берліні розпочала свою активну роботу радянська Вукопспілка, перед якою не встояли жовтובהакітні кооператори, на велике здивованє Саліковських, сод-дем, Саловських та Ленських. "Укр. Справа" містить з большевицької газети "Накаунне" сідуючий цитат про українські кооперативи за кордоном:

"Українські кооперативи передали, як нам доносять, весь свій ввіз і вивіз Amsterdamische Export and Import Maatschappij (Amexima)... Всі українські кооперативи обєднали ся в нове зорганізованє в Лондоні товариство з вигідними правами під назвою "Товариство Центральних Українських Кооператив і Союзів" (Ukrainian Ozuk Limited). Сей Amexima поручено крім того веденє перемовин з радянськими іституціями і торговельними представництвами для підтримання контакту в спільній праці".

"Не можна тільки не здивуватись, — пише петлюрвська "Укр. Справа", — що найшли ся дійсїй правні представники української кооперації, якраз найвищих її обєднуючих органів, які пішли на таку справу... Хто-ж вони?"

І тут-же сама собі відповідає:

П. Христофор Барановський, в руках якого фактично опинили ся всі уповноваженя і гроші. "Таким чином п. Христофор Барановський є вищережений "Оукус", що вступив в контакт з п.л. Ассеніам і Гетлерам.

Ось з якими гіркими сідозами признаєть ся до власного розладу петлюрвщина.

Та се ще не все. Се тільки таке лише кореспондент "Укр. Справи" з Берліна. Тим часом головним осередком жовтובהакітної кооперації був Париж, там тепер находять ся і Барановський і Сербиненко.

Та сама "Укр. Справа" містить щиро жовтובהакітний плач якоїсь сердобольної "Придніпрянки" (чи не бабусі української контрреволюцій Русової?) на "шуляків та коршунів", на яких вона попередно дивилась як на "солдовейків, які так солдовко співають весь час про добро громадянства", а тепер? Бодай лише язык скорчало, щоб не вимовити! Коли давали петлюрвщині мільйони, тоді були "солдовейками", а скоро лише плонуду на петлюрвщину, то стали в очак бабусі "звичайнісенькими шуляками та коршунами".

"Вони втратили всеше моральне почутє і прикривали ся своєю старою репутацією та почесним імєнем своєї справи, щоби експloatувати Україну і громадянство на свою власну користь. На всякий випадок вони готують собі безпечний тил і заргують з большевиками, до яких так само перебіжать в критичний момент, як перебігли вже інші наші кооперативні фігури".

Далше сердобольна "Придніпрянка" розповідає Саліковському і Петлюрі про "кольосальне американське майно, зосередженє в Марселі (Франція) під фірмою Оукуса" і каже:

"Се майно повинно бути перевезене почасти на Україну, а почасти в Польщу, до якої відійшли частини українських земель та в який гинє зараз на еміграції цвіт нашого народу (!!) — громадяни У.Н.Р."

Описавши скількі того майна розтрачено, розкрадено і змарновано, "Придніпрянка" з жалем кінчає тим, що-решта майна попаде в руки большевикам.

"Деякі ознаки сього вже є і тепер. Принаймні в Київській Вишторгу ч. 2 представлено, що між директором Оукуса Сербиненком та представником радянської кооперації Кудрею досягнута вже згода..."

Що-ж відповіли Саліковський на плач своїх кореспондентів з Берліна та Парижа?

Відповідь з гіркими сідозами і безпорадно:

"Сумні речі доводять ся нам оголошувати в сьому числі... Нічого ми не хотіли-б в такій мірі, як того, щоб всі ці відомості наших кореспондентів показали ся хибними, помилковими і були спростовані, та на жалє — мало на се надї. За українською кооперацією взагалі і за такими її проводирями як п. Барановський, є в минулому величезні заслуги перед батьківщиною і незвичайно глибокі заслуги таких людей в категорію, низше якої не можна собі уявити".

Приходить ся уявляти, бо як видно, то спростованє донесень своїх кореспондентів ні Саліковський ні Петлюра не діждуть ся і жалі їх справдять ся. Розклад петлюрвщини почав ся і ніякі жалі Саліковських їх не сплянять. Одні, бувши "міністри", полишивши Петлюру як прибудли бжукають по віденських кавярнях та варшавських "ковбаснях", а другі пробують нарешті повернутись до тих, яким вони спричинили стількі лиха — до українських робітників і селян.

Плач збанкротована петлюрвщина! Не нині, то завтра після тебе залишить ся тільки ганебний споми.

ІСТОРІЯ В РОЛІ РАБІВНИЦІ.

Для української контрреволюції все в світі їде наживо. Куди не оглянеш ся, то все її представляють ся в протинив світлі, всюди вона бачить оборотну сторону медалю.

Так не недавно бачила укр. українська націоналістична інтелегенція все своє спасенє в революції. В дореволюційні часи вона претендувала на революційність "найдемократичнішою" марку, а от коли прийшла революція, то всю її революційність як рукою зняло і вона навіть не спам'яталась, коли опинилась в таборі найчорнішої контрреволюції.

Недавно ще, лише піш року тому назад (підчас послідного наїзду тютюнницьких банд з Польщі на Україну), писала і доказувала петлюрвщина еміграції, що селяни десятками тисяч повстають на Україні проти "московських окупантів" і в день і в ніч з молитвою на устах і з сивожовтнім прапором в руках виглядають "батька" Петлюру, щоби прийшов і отаманував над ними. І плач ведїть зедо биша, на всій Україні серед селянства і громадянства за українською націоналістичною інтелегенцією, яка спасаючи житє свій перед комуністичними "денационалізаторами", втікла під охорону польської шляхти і румунських бояр.

Втікла вона до польської шляхти не сама, але захопила з собою й віно: Галичину, Холмщину, частину Волині, а до Румунії — Бессарабію. Завжди були ся петлюрвські чорношличники в Галичині з радянськими військами, щоби відстояти Польщі Галичину, Холмщину і Волинь. І відстояли. Нині, як лише Саліковський в "Українській Справі", "кращі представники нашої інтелегенції за кордоном" не самотні. Вони мають з собою "принаймні 7-8 мільйонів" українського населеня, що робить "більш ніж населенє Швейцарії, Бельгії, Швеції, Данії і багатьох інших другорядних держав".

Здаєть ся, при добрім відношеню сего населеня, можна "кращим представникам нашої інтелегенції за кордоном" жити не аби як. А от підійти... "І дивно нам і дрирко, що ми на еміграції живемо серед мільйонів України, які мають свої стаї хати і свій кавалок

хліба, але вони мов чужі в тяжкі часи для нас, в часи потреби сталого фронту українського забули про тих, хто не лише словом, а ділом боров ся за спільну справу й доло батьківщини".

"Забули"! А коли вони за них пам'ятали? Недавні ті Українці, що "мають свої стаї хати" і яких націоналістична інтелегенція "вратувала від московського ярма" та віддала під надійну охорону польської шляхти. Тепер ті самі "щасливі" Українці в Галичині, Холмщині і на Волині не хочуть дати "корисної праці" для кількох сот вигнанців нашої спільної батьківщини, — пише Ол. Саліковський, сидючи в Варшаві, "Nowy Swiat", під числом 22. І визнає він певні "супільні організації", щоби зголошували ся до него за інтелегентними силами, готували для "корисної праці", а він їх буде постачати.

"А вони мов чужі для нас", каже таборова газета на адресу українського населеня, а за нею повторяє і Саліковський.

І вони не тільки "мов чужі", а таки — чужі. Чи-ж та вихвалювана на всі боки українська націоналістична інтелегенція була колінебудя близька до українського працюючого населеня? Чи потрудилась вона коли зйти зі свого високого пєдесталу, який вона занимала в "общественній діяльності" царської Росії, в ролі писарчуків губернаторських канцелярій, бухгалтерів та мирових судій, — чи потрудилась ся вона, питаємо, зйти з того пєдесталу та підійти до хахла, а в крайній разі до дялька — українського селянина та розпитати його про горе, нужду, нестачу, зарговирити бодай до него його мовою, придивитись, пізнати його подібне безсловесного раба і дати йому бодай словесну пораду? Чи зробила вона се? Ні. Вона сего не зробила, не тільки в інтересі селянина і робітника, але і в своїх власних інтересах.

На щастє українського трудового селянства і робітництва, націоналістична інтелегенція в своїм егоїзмі якоїсь висчистости була до сего короткозора або просто дурна. Вона дивилась на українського "дялька" через вікно губернаторської канцелярії, коли він, замурований, віз волами на місто сільсько-господарської продукції; вона дивилась на него за судової перемови, ніохаючи одеколом, бо "дялька" своїм "отрипатительним запахом испортити воздух"; вона посміхалась з того "дялька", як він, привізши до державної скарбниці "выкупные платежи его величества", витягав з кишені зі спідних штанів завинуті в онучу карбованці та передавав їх бухгалтерови.

З таким засобом знаня селянських справ прийшла та вихвалювана націоналістична інтелегенція до українського селянства. Нещачє їва тридцять земель приєднала вона до него після поваленя царизму і старалась позискати "дялька" на свою сторону, починає бєлькотати до него "рідною мовою", котрої український селянин зовсім не розуміє, бо такої мови він ще не чув, від коли вродив ся.

Ні український селянин, ні український робітник не зрозуміли тих, що несли їм "святощі національної ідеї", не оцінили їх "державної творчости", тобто, повернувши медалю другою стороною — український селянин і робітник аж надто добре оцінили "святощі" їх ідеї та "державну творчість" і агідно зі своєю оцінкою поступили. Про се пишуть тепер самі петлюрвці.

"Таким чином наші-ж люди гонять своїх братів на працю для тих, кого вважають своїми ворогами". ("Укр. Справа", з 14. мая.)

І хто-ж сему винен? Історія!..

"Історія ограбувала нас жорстоко і обирвала нащадність нашого культурного державного житя. На протязі віків вона відбирала від нас найкращі духовні сили і віддавала їх нашим ворогам — хазяям нашої не своєї землі".

Добре, що хоч є на кого звалити вину за свої невдачі "державної творчости". Люди науки і діла кажуть, що історія є нашим найкращим учителем. А для плаксивої української націоналістичної (правильно — петлюрвської) інтелегенції історія є тільки рабівницею, вона на протязі цілих віків тільки те і робила, що рабувала сили націоналістичної інтелегенції та віддавала ворогам.

Правду кажуть, що горбатого тільки могила вирівнає. Історія кидала в минулім українську інтелегенцію в особі укр. українських князів та гетьманів на службу до татарських ханів, до турецьких султанів, до шведських королів, до польських круалів, до московських царів і нарешті знова кинула до польської шляхти і всевітньої буржуазії.

І що-ж вона, ся вихвалювана інтелегенція, навчила ся з історії? Нічого не навчила ся, поки не навчить ся так довго, поки не зрозуміє, що не історія творить людей, а люди історію. Історія буде жорстока і неумолима для української контрреволюційної інтелегенції на еміграції так довго, аж та зрозуміє і навчить ся творити історію згідно з її економічним розвитком.

Правда, петлюрвська інтелегенція пробувала була творити історію, але на образ і подобє своїх попередників — українських князів та гетьманів, і сплзнула ся на цілі сотні літ. Вона хотїла повернути "колесу історії назад до гетьманщини та отаманщини і воно її переїхало.

Творити історію треба учити ся в житю, треба учити ся в гущі працюючих мас і творити її разом з ними. Часи "геройства", коли можливоюди одиниці творили історію на спинах своїх рабів — минули ся. Нині творять історію маси, і хто піде проти мас, того історія "зрабує". Мусій.

З таким засобом знаня селянських справ прийшла та вихвалювана націоналістична інтелегенція до українського селянства. Нещачє їва тридцять земель приєднала вона до него після поваленя царизму і старалась позискати "дялька" на свою сторону, починає бєлькотати до него "рідною мовою", котрої український селянин зовсім не розуміє, бо такої мови він ще не чув, від коли вродив ся.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХОЦЬКОГО ПАНОВАНЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З Відня одержали ми до поміщення в "Українських Робітничих Вістях" сідуючу резолюцію протесту:

"Українські, польські і жидівські робітники, — емігранти зі Сх. Галичини, зібрані на Вічу у Відні дня 21-го мая 1922 р., обговоривши положенє політичних взаїв в Сх. Галичині, констатують: що

1. Польсько-шляхоцькі банди окупували за допомогою Антанті та польських соціал-зрадників Сх. Галичину, завели там людожерну, злодійську систему терору й насилья над робітництвом і бідним селянством.

2. Сплзуючись розбити одиностайний фронт польських і українських робітників в Сх. Галичині, польська буржуазія

всіх трудових мас з польською шляхтою і наповнило всі галицькі торні політичними вишнями.

Польська буржуазія охопленя жажом свого не трітнього панованя в Сх. Галичині, отєа окупаційна влада — на лїп у-курських бандитів Гортія — завела по тюрьмах над політичними в'язнями режим терору і знущань.

Сей терор над українськими, польськими і жидівськими робітниками по тюрьмах виявляєть ся в фактах страшних фізичних знущань-биття, проволкаєня сідства, недопусканя зносин з родичами, заборонно передаваня харчу і т. д. і т. д. — що доводить житє і рєштованих до крайньої розпуки — так, що влязі радше рішавуть ся навіть на голодову смерть, ніж теріти такі терури.

Віче галицьких робітників у Відні з цілою силою і в найрішучіший спосіб ПРОТЕСТУЄ проти терору і знущань польської окупаційної влади над арештованими робітниками і селянами.

Віче — перед лицем всевітнього, а насамперед польського пролетаріату ЗАЯВЛЯЄ, що галицьке робітництво в боротьбі за нове, як економічно-політичне, так і національно-особовіжєне, не сплять ся доми, доки істнуватимє польсько-шляхоцька окупаційна влада, чи яка небудь інша буржуазна влада.

Галицьке робітництво в сій боротьбі не покладає найменшого надї на яку небудь допомогу зі сторони Антанті та її слуг галицько-українських націоналістів, — воно надєть ся тільки на пролетарсько-селянську революцію в Польщі і на революційний рух всевітнього пролетаріату.

Галицьке робітництво за кордоном ЗАСИЛАЄ свої щирі братерські прїєтні то-мляччя ся в тюрьмах комуністєям і всім борцям за вильоєне трудящих мас Східної Галичини і Польщі з під шляхоцько-капіталістичної неволі, — і висловлює свою непохитливу віру в остаточну перемогу революції в Польщі, Сх. Галичині і в цілій світі, яку доконає само робітництво, а тієїж лїцї з селянством, організованє під червоними прапорами КОМУНІСТИЧНОГО ПАРТІЇ і КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ".

Резолюція ся зїстала прїята 1-го мая серед бурї оплесків.

СВЯТО 1-ГО МАЯ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

Свято 1-го Мая в Світівській Росії почало ся вже вечером 30. цвітня; по всіх усадях відбули ся зібраня та віча.

Мо с к в а. Уже вчасним ранком 1-го Мая увітчило місто червоними прапорами і зеленими гірляндами. В напямі середини міста завивалась з усіх сторін безконечні походи робітничих організацій. Ні одно перчомайське свято не відбуло ся ще так величаво і при так живій співучасті, як сьогоднішнє. Не тільки робітники, але і урядові всіх радянських установ зивились в повному числі. Малі діти, між ними багато і голодуючих околиць, їхали на увітчанні та прибрали антибюблях. Вечером 1-го Мая відбуло ся без числа народних свят, концертів та театральних і кінових вистав. Вечером, при чудовій погоді, запалено штучні огні.

Петроград. На площі Урїцького зібраня ся вже ранним ранком війська, де і відбуло ся святоче записиженє. Потім разом з робітничими організаціями відбув ся поїзд на Марсове поле, де відсьвятковано пропам'ятє свято в честь жертв революції.

Нижній Новгород. Першомайське свято відбуло ся величаво. На свято записиженя прибули заступники Комуністичного Інтернаціоналу. Підчас свята зібрано великі суми грошей на голодуючих.

Все те спричинило надвичайне заостренє як націоналістичної так і класово-економічної і політичної боротьби галиць-

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

ДРУГИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ ПЕРЕЩАДЖАЄ У ВСЕ-СВІТНЬОМУ РОБІТНИЧОМУ КОНГРЕСІ.

Робітники і робітничі!

Конференція ексекютив трох робітничих Інтернаціоналів, котра відбулася в Берліні з початком цвітня, підняла думку чимсюрійшого скликання всесвітнього робітничого конгресу. Конечність негайного скликання всесвітнього робітничого конгресу була з огляду на Генуїську конференцію так ясна, що навіть Другий Інтернаціонал не відважився виступити проти сього жадання, хоч він вже тоді мав незлобну волю розбити той конгрес. Другий Інтернаціонал — се союз реформістичних партій, котрі або безпосередньо зв'язані зі своїми капіталістичними правліннями, або відкачують ся боротьби з ними. Проводирі Другого Інтернаціоналу не хотять перешкодити в роботі капіталістичних дипломатів. Тому то виступили вони проти сього самозрозумілого жадання знесення ганебного Версальського договору, котре мало бути підняте в публічному заклику Берлінської конференції. Тому-ж заявили ся вони проти скликання конгресу перед кінем цвітня. Вони думали, що до кінця цвітня буде покінчена Генуїська конференція, а тоді конгрес утратить характер безпосереднього наступу в сторону капіталістично-дипломатичної коаліції.

Однак іннаше склало ся. Інтереси капіталістичних держав так далеко відкачують від себе, що навіть охота до спільного рабунку світа не є в силі виразу зеднати проводирів всесвітньої буржуазії. Від місяця перемелюють вони в Генуї, кому належить видіти для себе більшу частину луку, бо вони хотять спільно розложити радянські держави. Генуїська конференція ще не покінчена. Для кожного, хто має хоч іскорку соціалістичного пересвідчення в своїх грудях, для кожного чесного робітника ясно вже, що обов'язком міжнародного пролетарської класи є виступити проти політики капіталістичних правлінь з найбільшою енергією. Ніхто інший, лише англійський прем'єр міністр Лойд Джордж кричав на весь світ, що Европа, коли так далі піде діло, схоче відвернути нову всесвітню війну. Через спротив французьких імперіалістів розбила ся пропозиція радянських держав, щоб пилане розоруження поставити на порядок нарад. Пропозиція Лойд Джорджа, котра має на думці забезпечити мир на 10 літ, остане свистком поперу так довго, як капіталістичні держави стоять узброєні та остане правосильним Версаль-

ський договір. Англійсько-французьке протиставлення, котре в найкращому виді виступає на денне світло на Генуїській конференції, вказує на майбутнє поле битви, на котрому повинні впасти мільони робітників, як жертва капіталістичної наживи.

Те, чого жадують альянські правління від Радянських Республік, звертає ся проти всієї міжнародної робітничої класи. Робітники всіх країн борючись за те, щоб фабрики були власністю суспільства, а не належали до поодиноких грабінників-пьяок. А в Генуї головним предметом боротьби було нічо инше, лише жадане повернути радянські фабрики, шахти та доки заграичним капіталістам. Радянські горожані мають знову вернути в даву неволю. До сього мають ще взяти на себе мільярди і мільярди долів царизму та буржуазії.

Кожий робітник розуміє, що проти сього треба борити ся. Ексекютива Комуністичного Інтернаціоналу запропонувала Другому і Віденському Інтернаціоналам скликати спільно наради Комісії Дев'ятох, себто заступництво ексекютив трох Інтернаціоналів, щобі остаточно вирішити скликання всесвітнього робітничого конгресу.

Два тижні пройшло на слабодушному хитанні і кінець кінців мала Комісія Дев'ятох зійти ся. На се погодив ся і секретар Другого Інтернаціоналу Мекдоналд, хоч він заявив зразу, що сам буде зайнятий і не може явити ся. Отже німецькій соціал-демократії припала честь сі сходити Комісії Дев'ятох саботувати в інтересі всесвітнього капіталу. Се партія, котра своїм голосяванем 4. вересня 1914 р. завдала перший смертний удар старому Інтернаціоналові; се партія, котра як оруді імперіалістично-капіталістичної Німеччини в війні — вкрила себе ганьбою; се партія, котра по розломі німецького імперіалізму перешкодила пролетарській революції побідити в середній Европі; се партія, що 9. листопада 1918 р. віддала без боротьби здобуту німецькою пролетарською класою владу назад буржуазії. Се та-ж партія, котра помогла буржуазії на кістках 15.000 робітників, вбитих гвардією Носке, будувати на ново владу буржуазії; се партія стареть ся тепер всіми средствами перешкодити починіти однієї спільної міжнародної акції пролетаріату. Отверто та ясно виявляє вона в своїй організації, що скликання Комісії Дев'ятох, а тим більше всесвітнього ро-

бітничого конгресу — завчасне. Треба за голову хопити ся, як се можливе, щобі німецька соціал-демократія перешкодила відбуту міжнародній робітничій конференції в тій хвилі, коли зближаєт ся день, в котрому французький імперіалізм предлажить ще раз рахунки німецькому народові. Але саме в сей страшний день, день 31-го мая, коли Пуанкаре хоче предлажити свій рахунок німецькому народові, лежить визнане за становищем німецької соціал-демократії. Як вона здала ся на ласку та наласку німецької буржуазії, так не відважуєт ся підняти яку небудь боротьбу проти всесвітньої буржуазії та проти Версальського договору. Всі її надії оперті на дипломатичні шахрайства і ніякі з них не зв'язані зі самозрозумілим міжнародним пролетаріату. Щобі як мізунець, що відказуєт ся від усякого революційного спротиву проти всесвітньої буржуазії, бути неуж помилуваним, саботує німецька соціал-демократія скликання всесвітнього робітничого конгресу. Вона саботує всесвітній робітничий конгрес, бо вона боїт ся, щоб сей не Німеччині сісти до одного столу з іншими робітничими партіями та радити над тим, як би німецькі робітники бороли ся спільно проти страшного податкового стану, котрим вона загрожена.

Робітники і робітничі! Віденський Інтернаціонал, вірний своїй ролі замовчувати правдивий стан рінчій, стареть ся збудити надію, що ось лише з технічних причин треба пересунути конференцію Комісії Дев'ятох на один тиждень.

Ми вас остерігаємо перед вірою в се! Хто буде в силі приглядати ся цілий місяць подіям в Генуї і не відчув, що треба спинити ся, хто по сьому місяцеві ще даліше пробує зволікати зі скликанням наради Комісії Дев'ятох, — сей до-казав, що його здержують не технічні, а лише політичні причини від сієї спільної акції.

Робітники і робітничі! Коли ви бажаєте, щобі відбуд ся всесвітній робітничий конгрес, щобі він не скінчив ся прийнятем паперових резолюцій, як се було на конгресі Амстердамського Інтернаціоналу в Римі, але щобі сей конгрес привів до практичної акції — тоді ви не смієте мовчати, не смієте ждати, як дипломати Віденського Інтернаціоналу переконують дипломатів Другого Інтернаціоналу про нешкідливість всесвітнього робітничого конгресу. Тепер ви, робітники і робітничі без огляду на партійну приналежність мусите взяти в свої руки справу всесвітнього робітничого конгресу.

Отсим звертаємо ся і вимагаємо від робітничих всіх партій, що стоять за єдиним пролетарським фронтом проти наступаючого капіталу, щобі воно в кожній робітні, в кождому варстаті, в кождому місті зійшло ся та заложило комітет, котрий має рушити справу скликання робітничого конгресу та змусити свої місцеві та центральні управи партій та заводів організації висказати ся за негайним скликанням всесвітнього робітничого конгресу.

Робітники і робітничі! Коли ви без огляду на партійну приналежність піднімете одностайно сильне жадане за скликанням всесвітнього робітничого конгресу, то ваші

проводники стануть десять раз передумувати, чи вони мають даліше саботувати.

Робітники і робітничі! Другий Інтернаціонал в дійсности подер договір трох ексекютив. Се буде річю Комуністичного Інтернаціоналу заявити, які він витягне для себе з сього висновки. Річю пролетарів без огляду на партійну приналежність буде старати ся енергично та недвозначно проті, щобі кінч усього пролетаріату звучав:

Досить зі саботуванем єдності пролетарського фронту! Негайне скликання всесвітнього робітничого конгресу!

Делегація Вик. Ком. Комуністичного Інтернаціоналу.

РЕЗОЛЮЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ЧЕРВОНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

1) Наступ капіталу, який відбуваєт ся тепер в цілім світі, є спробою буржуазії знайти вирішене витворення і заострення війни протиставлення капіталістичного господарства шляхом використання нею всіх средств економічної і політичної влади для того, щобі розложити, зв'язати з війною і всі наслідки економічної кризи завдати на плечі пролетаріату. Світова криза примушує капіталістів всіх країв до найбільшого обмеження розходів продукції в напрямі найменшого опору, переводячи зменшене заробітної платні, збільшене дня праці і змінене експлуатації на ґрунті позбавлення пролетаріату найелементарніших завойовань в минульщині, і спихуючи його в найбільшу нужду.

2) Сей наступ є пляномірно організований капіталом, і проходить в різних краях неоднаково лише по формі. В краях високої валюти заробітної платня безпосередньо знижуєт ся, в той час, як в краях низької валюти капіталістичні підприємці не повисають грошеву заробітну платню відповідно до зниження покувної сили. Тим часом, обидві форми капіталістичного наступу по сути однакові, вони спричиняють зростаюче збіднене пролетаріату і витворюють безпосередню загрозу самому існуванню робітників. Стале збіднене робітничих мас викликає в широких верствах пролетаріату глибокий гнів і стає зростаючим нахил до єдності і до спільної боротьби проти невинності чужди.

3) Реформістичні проводники Амстердамських Професійних об'єднань викликають зростаючу робітничу масу для відбиття наступу капіталу, бо се недавно сі амстердамські проводники

відкидали самий факт наступу і пробували потішити робітників викликованем "Ліги Націй" і співробітництвом з підприємцями в різних парітетних економічних організаціях і коаліційних правліннях. Не дивлячись на те, що ся політика і тактика цілковито збракотували, вони абсолютю нічо-го не підприймають, щобі протиставити наступови капіталу дружній і організований опір пролетаріату, ограничуючи безкорисними скаргами, наріканнями. Ні в однім країні, ні в Америці, ні в Англії, Німеччині, Швейцарії чи Франції,

ми не бачимо спроб опортуністичних професійних проводників об'єднати всі пролетарські сили, щобі протиставити їх силі капіталу. Ми не бачимо, щобі в національній або міжнародній масштабі Амстердамці рішили вступити в серйозну боротьбу, але зате ми бачили, що підчас страйку англійських гірників, бюрократія професіонів, в національній і міжнародній масштабі, зарядила бюрократичні робітників. В Чехословаччині і Швейцарії бюрократія професіонів саботує оборону боротьбу пролетарських мас проти капіталістичного наступу, лякаючись, що результатом тої боротьби може бути потрясене капіталістичного ладу.

4) Се відмовлене ся бюрократії професіонів від організації і переведення об'єднаної боротьби всього пролетаріату у многих случаях лучило робітничі маси в розвиттю їх сил для опору капіталістичному наступови. Се починають уявляти собі все більше широкі маси робітників. У них росте воля до боротьби, котра є найліпшим проявом до створення єдиного пролетарського фронту, виникаючого навіть проти волі амстердамської

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ДОТЕПЕР ЗІБРАНО В КАНАДІ НА СЮ ЦІЛЬ \$8.717.51.

На поміч голодуючим на Україні вислав К.П.Г. на Р.У. в Вінніпегу осьму тисячу американських доларів.

Дальші жертви на поміч голодуючим Україні надіслали на руки Комітету Помочі Голодуючим на Радянській Україні в Вінніпегу слідуючі організації і поодинокі товариші:

К.П.Г. на Р.У. в Торонто	\$625.00
Товариство "Єдність" в Медесін Гет, Ата.	117.78
Відділ У.Р.Д. в Вегреві, Ата. (збірки на концертах)	111.40
Відділ У.Р.Д. в Едмонтон, Ата.	90.73
Українська Секція "Канадійських Приятелів Совітської Росії" в Оттава, Онт.	60.65
Український відділ Р. П. К. в Вінніпегу (половина першомайського заробітку членів)	50.60
Жіноче Товариство при Заломогові Робітничім Товаристві в Саскатун, Саск. (дохід з забави)	35.00
К.П.Г. на Р.У. в Смоки Лейк, Ата.	32.00
Відділ У.Р.Д. в Кіченер і Ватерлоу, Онт.	29.00
І. Шлемко з Мішел-Гларсет (половина приходу з предствалення і половина колекти)	25.15
Дмитро Левицький в Саске Лейк, Ата. (збірка)	19.20
П. Давлюк в Норт Бенд, Б. К. (збірка)	10.50
І. Слободян в Форт Вільям, Онт.	10.00
І. Стечишин в Форт Вільям, Онт.	10.00
І. Гладій в Мус Джо, Саск. (збірка)	8.00
С. Яблєцький в Форт Френсіс, Онт. (збірка при роздаванню газети "Голодуюча Україна")	6.00
Тов. Просвіта ім. Т. Шевченка в Лондон, Онт.	5.50
П. Стечишинова в Форт Вільям, Онт.	5.00
Іван Дячук в Монреалі	5.00
В. Чайковський в Вінніпегу	5.00
І. Мосьондз в Порт Артур, Онт.	4.00
Ф. Гринчук в Борден, Саск.	3.00
В. Шолдра в Соголан, В. С.	2.50
Ф. Наконечний в Арденод, Ата.	2.00
Іван Рогатинський в Ватерлоу, Онт.	2.00
Н. Немет в Форт Вільям, Онт.	2.00
Ів. Дребіт в Дуваль, Саск.	1.00
А. Матійчук в Форт Вільям, Онт.	1.00
Останній раз було поквітено	\$7.438.50
Разом	\$8.717.51

На поміч голодуючим на Україні вислали на руки тов. М. Левицького в Празі осьму тисячу американських доларів.

За Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні,
Д. Лобай, секретар.

професійної бюрократії, если іннаше не можливо.

Сторонники Червоного Інтернаціоналу Професіонів, революційні синдикалісти і комуністи повинні проявити ініціативу створення єдиного фронту проти наступу капіталу. Єдиний фронт повинен охопити і об'єднати всіх тих робітників внутрі і на зовні Амстердамського Інтернаціоналу, котрі готові вступити в боротьбу проти зниження заробітної платні, проти збільшеня дня праці і проти зміненя експлуатації, і т. д.). Відносно-ж Амстердамці годять ся борити ся проти недостаточної платні і експлуатації жіночої праці і ухилиють ся від якої-б там не було серйозної економічної боротьби, знаючи, що під теперішнім часом подібна боротьба може перешкодити відбудованню капіталістичного господарства. Ми стоїмо за боротьбу проти наступу підприємців, тому що вона є єдиним средством забезпечення пролетаріату від поневолення. Ми є за боротьбу, бо ми не клопочемо ся відбудованем капіталістичного господарства, а його зруйнуванем. Ми віримо в силу і спосібність робітничої класи збудувати господарство і саму державу на таких основах, котрі уможливають всяку експлуатацію. Ми ворти капіталістичної відбудови, бо вона є можлива лише на трупах мільонів пролетарів.

6) Єдиний фронт повинен бути збудований, як в національних, так і в міжнародних рамках. Але ріжниця від Амстердамців виливає перше все в тім, що ми готові боротися всіма способами проти всіх проявів капіталістичної експлуатації (зменшення заробітку, збільшене дня праці і т. д.). Відносно-ж Амстердамці годять ся борити ся проти недостаточної платні і експлуатації жіночої праці і ухилиють ся від якої-б там не було серйозної економічної боротьби, знаючи, що під теперішнім часом подібна боротьба може перешкодити відбудованню капіталістичного господарства. Ми стоїмо за боротьбу проти наступу підприємців, тому що вона є єдиним средством забезпечення пролетаріату від поневолення. Ми є за боротьбу, бо ми не клопочемо ся відбудованем капіталістичного господарства, а його зруйнуванем. Ми віримо в силу і спосібність робітничої класи збудувати господарство і саму державу на таких основах, котрі уможливають всяку експлуатацію. Ми ворти капіталістичної відбудови, бо вона є можлива лише на трупах мільонів пролетарів.

7) Ми готові чесно борити ся в об'єднаних зі всіми робітниками рядах за людські умови праці. Ми вступаємо в сю боротьбу: 1) для того, щобі втягнути в продукційний процес ті мільони безробітних, котрі тепер засуджені на голод, і 2) для того, щобі зміцнити боеву силу і опір пролетаріату на ґрунті людських умовин істнованя. Во ім'я сих завдань, ми готові принести найбільші жертви і в будучих боях залучити ряди навіть з тим, котрі до сего часу ще не уяснили собі необхідність боротьби за всю політичну і економічну владу пролетаріату. (Кінець буде.)

В таборі в Шипорні в Польщі згинув таємною смертю подковник Юрій Отмерштайн, відомий петлюрівський старшина, який на спільку з Тютюнником навав був минулого року з Польщі на Радянську Україну.

* Зборону було поширено на такі занятя: золотарство, дукерство, прислужуванє в кав'ярнях та готелях, шпалерна робота, мальованє внісок, виробуванє кашкулех, опрацюванє книг (політурніштво), ширальніштво, прикрасніштво в торговлі, приватне урядніштво, праця в банках. Даліше визованє адвокатів і офіційних-професіонів було припинено.

Еген Варга.

ЕКОНОМІЧНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Переклад П. Христюка.
(Продовженє.)

Се питане не може бути остаточно вирішене на основі угорського досвіду, бо до організації продукційних центрів було приступлено серйозно через вказані вище причини, лише в останній тижні Радянської Республіки. Але нам здаєт ся, що потрібні є обидві організації, однак з остро розмежованим кругом діяльності. Промислова централь має керувати продукцією належних до неї підприємств. Установи матеріального господарства не мають нічо до діла з окремими фабриками, заводами і іншими підприємствами. Вони віддають всіма запасами дібр, встановлюють, що має бути випродуковано в краю, а що ввезено з кордоу. Промислова централь, звільнена від клопоту розподілення, може віддати всі свої сили справі піднесення продукції, а централь матеріального господарства — великому завданню правничого розподілу. Праця промислової централі вимагає в першу чергу технічно-підготовлених спеціальних (фахових) органів. Праця-ж матеріальних установ являєт ся переважно працею статистичною та господарсько-політичною. Також технічні мотиви говорять за поділ функцій. Істнують випадки, коли продукція і розподіл також квалітативно не діляком покривають ся. Так, наприклад, заводи виплавляючі залізо, продукують томасшлак, котрого розподіленє ніяк не можлива було покласти на обов'язок центаралі залізничних підприємств. Бо томасшлак належить уникнути таких випадків, коли одна і таж особа одночасно одержувала би дві підмоги — на

хоробу і на безробітє. Робоча картка мала би одночасно служити і персональною легітимацією і свідомством хороби чи безробітє.

2) Робоче посередніштво. Але не механістичного роду, як в капіталістичному устрою, де безробітні просто занотовувались у відповідних публичних установах, коли такі взагалі істнували, а навпаки — з метою організації продукційної праці. В пролетарському народному господарстві в сієй сфері працюють цілком інші закони, ніж в капіталістичному. Капіталіст, керуючись принципом рентабілітету, безробітні лише тоді, коли є можливість стяти додаткову вартість. Для пролетарської держави рішенняю являєт ся інша точка погляду — щобі можливо всі працездатні громадяни виконували продукційну працю, хоч би продукт їхної праці і не досягав вартости робітничої платні. Подібна праця в капіталістичному розумінні являєт ся невідібною (втраченою). Для пролетарської-ж держави і така праця є корисною і її мусять мати всі робітники. Через се являєт ся бажаним дати працю всім робітникам, навіть при низькій вдатности (дохідности) праці. Правда, при загальній недостатці сирівців і робочих засобів створене можливостий праці дуже утруднене. Але треба мати на увазі, що агрикультура і все з нею зв'язане (регуляція води, меліорація ґрунтів), а також будова шляхів, каналів, водопроводів і т. п. не вимагає богацького матеріалу і в той час може дати продукційну працю великій кількості людей, так що згадані висше перешкоди можуть бути переможені. Таким чином при будові пролетарського господарства випадає тут на долу відповідної секції Вищої Господарської Ради найважливіше, а разом з тим і найтяжче завданє. Поступово-не Диктатори на сім пункті має бути дуже серйозним; підвишене житевого добробуту пролетаріату повинно бути відкладено на певний

час. Ми вже вказали на те, що воно може здійснитися лише після повної зміни тих відносин в продукції, які повстали в межах нації в капіталістичному устрою на ґрунті капіталістичного поділу народного доходу. Робітники, заняті в локусовій індустрії, урядники, що до того часу управляли та охороняли приватну власність (в найширшій розумінню сього слова), буржуазія — всі сі суспільні групи мають бути поставлені до продукційної праці. Примус в сім відношенню повинен бути старанно поширений на всіх членів буржуазії, щобі таким чином позбавити її можливості перешкодити — потайною торговлею та спекуляцією — будові пролетарського розподільного апарату. Само собою розумієт ся, що в таких обставинах кождий робітник мусить виконувати працю рійного роду, без огляду на його фахову освіту. Всі професійні межі повинні бути без жадних хитань покосовані. Перечуваня цілих суспільних груп і пристосованє їх до нової праці є дуже болочний процес, але його треба перевести, щоб взагалі уможливити піднесенє житевого добробуту. В угорщині було спочатку припинено даліше навчанє лише в тих галузях занятя (праці), котрі в новому суспільному устрою зробились чужком або по часті зайвими. Таким чином було припинено даліше вихованє юристів і приватних урядовців, заборонено приймає учнів в локусовій індустрії та в кав'ярнях і дозволено ученикам та молодим робітникам сіх галузей праці ломати контракти про навчанє проти волі хазяїв та майстрів.*

